

30 jaar

JULI
AUGUSTUS

ROBECO
SUMMER
NIGHTS
2018

Woensdag 18 juli 2018

Grote Zaal 20.00 uur

Jeroen van Veen, piano
Sandra van Veen, piano
Alexei Lubimov, piano
Slava Poprugin, piano
Aart Bergwerff,
Maarschalkerweerdorgel

Simeon ten Holt 1923-2012

Canto ostinato (1976-79)

Er is geen pauze.

Na afloop van het concert zullen de musici cd's verkopen bij de cd-balie tegenover de garderobe.

Veel van onze bezoekers willen optimaal van de muziek genieten door geconcentreerd en in stilte te luisteren. Wij vragen u daarom hinderlijke geluiden, zoals hoesten, zoveel mogelijk te vermijden. Zet uw telefoon op 'stil' en houd er rekening mee dat ook oplichtende schermen de concentratie kunnen verstoren.

Simeon ten Holt werd geboren in Bergen, waar hij enige tijd studeerde bij componist-pianist Jakob van Domselaer. In Parijs volgde hij daarna enkele lessen bij Arthur Honegger en Darius Milhaud, maar hij ging nooit naar het conservatorium en beschouwde zichzelf als autodidact. Aanvankelijk was hij gegrepen door de atonale, op rekenkundige modules gebaseerde muziek van avant-gardisten als Karlheinz Stockhausen en Pierre Boulez, maar dat was van korte duur. 'Ik kreeg er genoeg van om aan een tafel, vanuit mijn hoofd te componeren – vanuit het intellect en niet vanuit het gevoel', zei hij hierover. De temperamentvolle Ten Holt wilde ook zijn innerlijke wereld tot uitdrukking brengen en miste bovendien een vleugje sensualiteit. Of, zoals hij het zelf kernachtig formuleerde: 'Zonder libido geen muziek'. Hij omschreef zijn atonale periode als een 'artistieke winter', een 'vriesnacht'. Toch moest hij ook niks hebben van de gedachte dat muziek alleen maar emotie uitdrukt, want een eenmaal in gang gezette compositie dicteert haar eigen regels. De kunstenaar moet zich hieraan dienstbaar opstellen. 'Gevoelens zijn vluchtig. Waar het om gaat zijn de dingen die blijven, die waarde hebben en voor iedereen geldig zijn. Muziek beweegt; het raakt je wel, maar het is iets hogers dan pure emotie.'

Zangerige melodieën, 'koppige' herhalingen

Zijn zoektocht naar een nieuwe manier van componeren begon rond 1973, het jaar waarin Ten Holt vijftig werd. Hij improviseerde veel aan de piano en nam alles op om er elektronische stukken van te maken. Gaandeweg werden zijn probeersels steeds

melodischer en welluidender. Hij durfde ze nauwelijks aan anderen te laten horen, omdat toegankelijkheid werd beschouwd als verwerpelijk traditionalisme. Bijna 'stiekem' werkte hij zo'n zes jaar lang aan wat hij eerst *Perpetuum* noemde, maar vlak voor de première in 1979 omdoopte tot *Canto ostinato*. *Canto* vanwege de zangerige melodieën, *ostinato* vanwege de vele, 'koppige' herhalingen.

Bezwerend effect

Opvallend is de grote interpretatievrijheid: de uitvoerders bepalen zelf hoe vaak ze een bepaalde sectie herhalen. Door dat repetitieve aspect ontstaat een bezwerend effect en komen de verschillende harmonieën als het ware op zichzelf te staan. Zo wordt de zwaartekracht van een grondtoon vermeden, ook al 'staat' het stuk in de toonsoort bes. Ook een dwingende puls ontbreekt, omdat het basisritme telkens een fractie verschuift. Zo blijft *Canto ostinato* niet alleen melodisch, maar ook ritmisch voortdurend stromen. De première in 1979 sloeg in als een bom en sindsdien is het een van de meest uitgevoerde werken ter wereld. Ten Holt componeerde zijn stuk oorspronkelijk voor vier piano's, maar het wordt in vele varianten uitgevoerd. Vandaag hoort u een versie voor vier piano's en orgel.

Thea Derks

Jeroen van Veen is pianist en componist. Hij is een groot promotor van de muziek van Simeon ten Holt, die hij vaak samen uitvoert met zijn echtgenote Sandra van Veen. Als pianoduo wijdden zij hun eerste cd aan diens *Canto ostinato*.

De pianiste **Sandra van Veen** bracht samen met haar man al meer dan veertig cd's uit. Als pianoduo spelen zij muziek van Erik Satie tot Ludovico Einaudi en organiseren zij ligconcerten en concerten op bijzondere locaties.

Alexei Lubimov studeerde piano bij de vermaarde pedagoog Heinrich Neuhaus aan het conservatorium van Moskou. Hij bracht Russische première's van zulke uiteenlopende componisten als Arnold Schönberg, John Cage en György Ligeti. Hij vormt een duo met de celliste Natalia Gutman.

Slava Poprugin studeerde piano aan het conservatorium van zijn geboortestad Khabarovsk en aan de beroemde Gnessin Russian Academy of Music in Moskou. Hij is een voorvechter van hedendaagse muziek en pianodocent aan het conservatorium van Moskou.

Aart Bergwerff studeerde orgel aan het Rotterdams Conservatorium. Naast het uitvoeren van het klassieke repertoire zoekt hij naar nieuwe wegen en vormen. Hij maakte de voorstelling *East meets West* met derwisj-danser Kadir Sonuk, gebaseerd op de *Canto ostinato* van Ten Holt.

Simeon ten Holt was initially under the spell of atonal, mathematical music by such avant-garde composers as Karlheinz Stockhausen and Pierre Boulez, but he soon began yearning for more artistic freedom. He longed to express his inner world and – what's more – to include a touch of sensuality: 'There is no music without libido.' He describes his atonal period as an 'artistic winter, a frosty night.'

While improvising at the piano, his music became more melodic and harmonious. But tonality and comprehensibility were considered taboo at the time, so he worked secretly on what he then called *Perpetuum*, changing the name shortly before the 1979 premiere to *Canto ostinato*: *Canto*, because of the lyrical melodies, and *ostinato* because of the obstinate repetitions.

In this work, the performers have a great deal of interpretative freedom and are allowed to choose the number of times they will repeat each section. The repetitive aspect creates a trance-like effect: there's no insistent rhythmic pulse. The basic rhythm continually shifts forward slightly, giving the music an organic flow.

The premiere created a considerable sensation, and *Canto ostinato* is still immensely popular. Numerous versions exist, and today's concert features a performance by four pianos and The Concertgebouw's celebrated Maarschalkerweerd organ.

Translation: Eileen Stevens

Social media

Meer Robeco SummerNights online!

Volg Het Concertgebouw op social media en deel uw concertervaring. Participeer en bekijk de mooiste concertfragmenten op Facebook, beluister de mooiste muziek via onze Spotify-playlist, of neem een kijkje achter de schermen via Instagram.

Zomercafé

Trakteer uzelf in de pauze in het Zomercafé op een verfrissende Aperol Spritz & Crostini. Ook na afloop van het concert bent u welkom voor Drinks & Bites (drankje en hartige snack). Beide combinaties elk voor de zomerse prijs van € 9.

Robeco

De Robeco SummerNights komen voort uit een unieke samenwerking tussen Robeco en Het Concertgebouw. Allebei kennen we een rijke geschiedenis vol vernieuwing met passie voor kwaliteit en oog voor onze basis.

Elk op ons eigen terrein. Met de Robeco SummerNights willen we muzikale traditie op innovatieve wijze voor iedereen toegankelijk maken. Met een programmering die muziek omvat van klassiek tot modern, en van akoestisch tot elektronisch behoren de de Robeco SummerNights al bijna dertig jaar tot de best bezochte festivals van Nederland.

Robeco is trotse sponsor van de Robeco SummerNights.

ma 27/08

20.00 uur

Grote Zaal

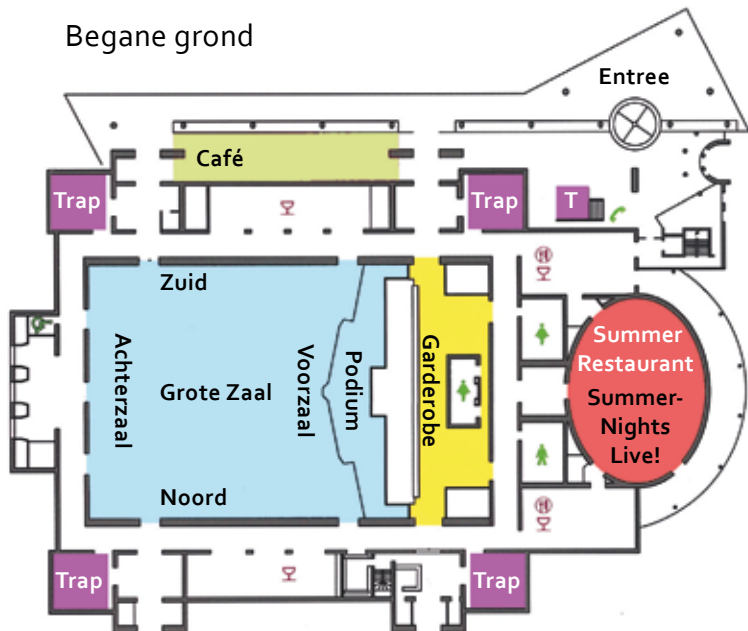
Concerttip

Aurora Orchestra en Imogen Cooper: Beethoven & Mozart

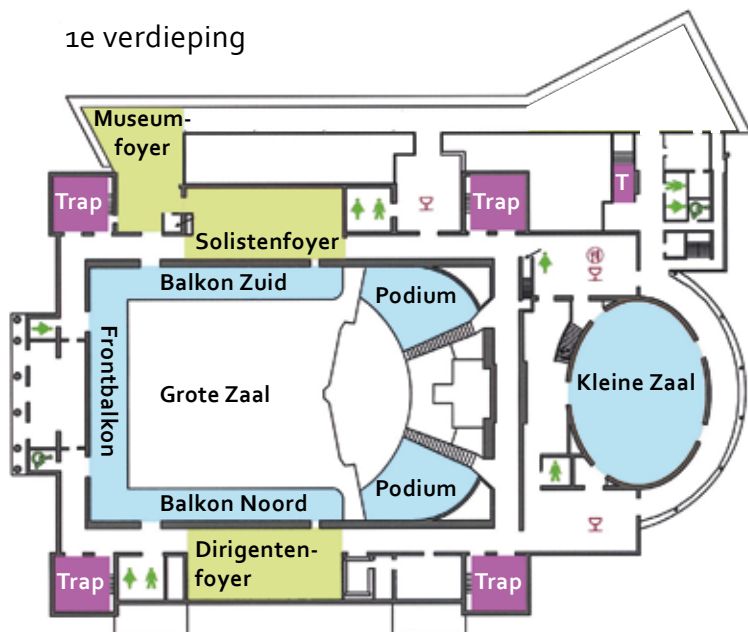
Het Aurora Orchestra speelt Beethovens majestueuze *Vijfde symfonie* zonder bladmuziek – een uitzonderlijke prestatie. Nicholas Collon en zijn musici versmelten zo met het stuk. Pianiste Imogen Cooper soleert in Mozart.

PLATTEGROND VAN HET CONCERTGEBOUW

Begane grond

1e verdieping

CLASSIC *fm*

*"KLASSIEKE MUZIEK VERTELT DE
MEEST BETOVERENDE VERHALEN"*

- NINO GVETADZE, PIANISTE

KLASSIEK VOOR IEDEREEN

LUISTER VIA DE KABEL • CLASSIC FM APP • WWW.CLASSICFM.NL

SPONSORED BY *Melome* ENJOY THE BEST CLASSICAL STREAMING SERVICE